# Przygotowanie do rozprawy w sprawie dotyczącej kredytu powiązanego z walutą obcą

## Co ze sobą zabrać?

- Dokument tożsamości – dowód osobisty, paszport albo mDowód w aplikacji mObywatel.
- Wezwanie lub zawiadomienie o rozprawie.
- Notatki z najważniejszymi datami, kwotami i zdarzeniami – jako pomoc przed rozprawą, a nie gotowy tekst zeznań.
- Dokumenty, których dostarczenie uzgodniłeś z pełnomocnikiem albo których zażądał sąd.

## Gdzie usiąść i jak postępować na sali rozpraw?

- Przyjdź około 15 minut wcześniej. Sprawdź wokandę (czasami następuje zmiana sali rozpraw) i poczekaj na wywołanie sprawy.
- Powód lub wnioskodawca zajmuje co do zasady miejsce po prawej stronie sali, patrząc od strony sędziego; pozwany lub uczestnik – po lewej.
- Jeżeli sąd poprosi Cię o przesłuchanie, podejdź do mównicy albo postępuj zgodnie z poleceniem sędziego.
- Do sądu zwracaj się „Wysoki Sądzie” (a nie „Wysoki Sędzio”, nawet jeśli jest to mężczyzna i jest rzeczywiście wysoki – serio, przypadek z życia wzięty 😊).
- Nie przerywaj drugiej stronie. Jeżeli chcesz coś sprostować, zanotuj to i poczekaj, aż sąd udzieli Ci głosu.

## Najważniejsze: nie ucz się „prawidłowych odpowiedzi”

W tych sprawach pytania sądu dotyczą często zdarzeń sprzed kilkunastu lat. Nie próbuj odtwarzać szczegółów, których rzeczywiście nie pamiętasz. Twoim zadaniem nie jest używanie języka prawnego, lecz opisanie własnymi słowami, jak wyglądało zawarcie umowy i jakie informacje otrzymałeś.

### 1. Cel kredytu i sposób wykorzystania nieruchomości

- Na co został przeznaczony kredyt?
- Czy kupowana nieruchomość służyła zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych?
- Czy była wynajmowana albo wykorzystywana w działalności gospodarczej? Jeżeli tak – w jakim zakresie i od kiedy?

### 2. Jak doszło do wyboru tego kredytu?

- Czy najpierw interesował Cię kredyt złotowy, czy od początku walutowy?
- Jakie produkty przedstawiono podczas spotkania?
- Co mówiono o wysokości rat i zdolności kredytowej?
- Czy pośrednik lub pracownik banku rekomendował określone rozwiązanie?

### 3. Co powiedziano o ryzyku kursowym?

- Czy wyjaśniono, że kurs może istotnie wzrosnąć?
- Czy pokazano symulacje wpływu wzrostu kursu na ratę i saldo zadłużenia?
- Czy mówiono o historycznych zmianach kursu?
- Czy zapamiętałeś zapewnienia o stabilności waluty albo bezpieczeństwie produktu?

**UWAGA:** Nie odpowiadaj tak, jak – Twoim zdaniem – „powinien odpowiedzieć frankowicz". Jeżeli coś pamiętasz, opisz to. Jeżeli nie pamiętasz, powiedz „nie pamiętam". Wiarygodność jest ważniejsza niż pozornie idealna odpowiedź.

### 4. Tabele kursowe i mechanizm przeliczeń

- Czy rozumiałeś, skąd bank bierze kurs stosowany do wypłaty i spłaty?
- Czy wyjaśniono różnicę między kursem kupna i sprzedaży?
- Czy miałeś wpływ na sposób ustalania kursu?
- Czy omawiano możliwość spłaty bezpośrednio w walucie obcej?

### 5. Negocjowanie umowy

- Czy dostałeś gotowy wzorzec umowy?
- Czy próbowałeś zmieniać jej postanowienia?
- Czy cokolwiek poza typowymi parametrami – np. kwotą, okresem czy marżą – było indywidualnie uzgadniane?
- Czy miałeś realną możliwość wyboru treści klauzul dotyczących przeliczeń?

### 6. Kto uczestniczył w rozmowach?

- Czy oboje kredytobiorcy byli obecni na wszystkich spotkaniach?
- Kto rozmawiał z doradcą?
- Czy informacje były przekazywane obojgu w taki sam sposób?

## Czego nie robić?

- Nie ucz się zeznań z internetu ani z cudzych spraw.
- Nie próbuj tłumaczyć sądowi orzecznictwa TSUE. Od argumentacji prawnej jest pełnomocnik; Twoja rola to przedstawienie faktów.

## Najważniejsze przed rozprawą – 5 pytań

- Po co zaciągnąłem kredyt?
- Dlaczego wybrałem produkt powiązany z walutą?
- Jak przedstawiono mi ryzyko kursowe?
- Czy rozumiałem sposób ustalania kursów przez bank?
- Co rzeczywiście negocjowałem?

## Jeżeli rozprawa w twojej sprawie ma się odbyć w trybie zdalnym (online), warto przygotować się do niej nie tylko merytorycznie, ale również technicznie.

**Przed rozprawą**:

- sprawdź wcześniej urządzenie, z którego będziesz się łączyć, w szczególności kamerę, mikrofon, głośniki oraz stabilność połączenia z Internetem;
- zapoznaj się z przesłanym przez sąd linkiem i instrukcją połączenia; nie zostawiaj pierwszego uruchomienia systemu na ostatnią chwilę;
- przygotuj dokument tożsamości – sąd może poprosić o jego okazanie do kamery;
- wybierz spokojne, ciche i dobrze oświetlone miejsce, w którym nikt nie będzie Ci przeszkadzał;
- zadbaj o odpowiednie ustawienie kamery – podczas rozprawy Twoja twarz powinna być dobrze widoczna;
- miej przy sobie dokumenty i notatki potrzebne podczas rozprawy, ale pamiętaj, że jeżeli składasz zeznania jako strona lub świadek, powinny być one składane samodzielnie, bez korzystania z niedozwolonej pomocy innych osób;
- połącz się odpowiednio wcześniej, aby ewentualne problemy techniczne nie spowodowały spóźnienia na rozprawę.

**W trakcie rozprawy**

- zachowuj się tak samo jak na sali sądowej. Nie prowadź równolegle innych rozmów, nie korzystaj z telefonu bez potrzeby i nie wyłączaj samodzielnie połączenia. Mikrofon warto pozostawić wyciszony, gdy wypowiada się inna osoba, chyba że sąd wskaże inaczej.
- Jeżeli pojawią się problemy techniczne – np. zerwanie połączenia, brak obrazu lub dźwięku – spróbuj ponownie dołączyć do rozprawy. Jeżeli nie jest to możliwe, **nie ignoruj problemu**.

Skontaktuj się niezwłocznie z sądem lub swoim pełnomocnikiem i poinformuj o przyczynie braku możliwości uczestniczenia w rozprawie.

- Jeżeli reprezentuje Cię radca prawny lub adwokat, przed rozprawą ustal z nim również, **w jaki sposób będziecie mogli się ze sobą skontaktować w razie problemów technicznych lub potrzeby krótkiej konsultacji podczas rozprawy**. **Pamiętaj, że możecie również uczestniczyć w rozprawie za pomocą jednego komputera, którego kamera obejmie zarówno Ciebie jak i pełnomocnika.**

**r.pr. Marcin Pych**

***Ważne: Niniejszy poradnik ma charakter ogólny i informacyjny. Nie stanowi porady prawnej ani rekomendacji dotyczącej sposobu postępowania w konkretnej sprawie. Został przygotowany bez znajomości indywidualnego stanu faktycznego, dlatego pytania, problemy i okoliczności istotne w konkretnej sprawie mogą różnić się od opisanych w poradniku.***